

Nr 55.

Ankom till riksdagens kansli den 27 maj 1922 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förlängd giltighetstid av avlöningsreglemente för tjänstemän vid domänverket m. m.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 10 mars 1922 avlåten till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 172, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

1) antaga de vid statsrådsprotokollet fogade »förslag till kungörelse om ändrad lydelse av vissa delar av avlöningsreglementet den 22 juni 1920 för tjänstemän vid domänverket» samt »förslag till kungörelse med bestämmelser för ordinarie tjänstemän vid domänverket i fråga om rätt till pension»;

2) medgiva, att Kungl. Maj:t må utfärda de övergångsbestämmelser, som i anledning av förstnämnda kungörelse kunna befinnas erforderliga;

3) medgiva, att det av 1920 års riksdag provisoriskt godkända avlöningsreglementet för domänverket må, med de ändringar däri, som dels 1921 års riksdag godkänt, dels ock departementschefen i sitt anförande till statsrådsprotokollet föreslagit, äga provisorisk tillämpning jämväl för tiden 1 januari—30 juni 1923;

4) medgiva, att den, som efter att hava kommit i åtnjutande av avlöning enligt gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid domänverket, avgått eller avgår med pension, beräknad efter förut gällande avlöning, må från och med den 1 juli 1922 erhålla pensionsförhöjning av domänfondens avkastning till belopp, som motsvarar skillnaden mellan hans pension och vad han i sådant avseende skulle hava bekommit, om pensionen avpassats efter det pensionsunderlag, som för

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 10 saml. 32 häft. (Nr 55.)

hans tjänst fastställts enligt bestämmelserna i det sistnämnda kungörelseförslaget; samt

5) besluta, att beträffande de pensioner, som beviljas enligt bestämmelserna i sistnämnda kungörelseförslag eller som förhöjas enligt det under 4) föreslagna medgivandet, skall i fråga om rätt till dyrtidstillägg och till pensionstillägg gälla vad som må vara bestämt eller kan komma att bestämmas rörande pensioner, som utgå enligt föreskrifterna i kungörelsen den 29 juni 1921 (nr 456) med bestämmelser för vissa tjänstemän vid statsdepartement och andra till den civila statsförvaltningen hörande verk i fråga om rätt till pension.

Beträffande utredningen i ärendet hänvisas till statsrådsprotokollet

Utskottet.

I förevarande proposition föreslås förlängd giltighet under tiden 1 januari—30 juni 1923 av det av 1920 års riksdag provisoriskt godkända avlöningsreglementet för tjänstemän vid domänverket med vissa ändringar däri. Ändringarna, vilka avse 6, 10, 11, 12, 16 och 22 §§ och ansetts kunna och böra vidtagas utan avvaktan å definitivt avlöningsreglemente, motsvara de ändringar, som av Kungl. Maj:t i proposition nr 195 till innevarande riksdag på kommunikationsdepartementets föredragning föreslagits i avlöningsreglementet för övriga affärsdrivande verk. Förslag till kungörelse i angivna avseenden finnes bifogat förevarande proposition.

I propositionen ifrågasätts därjämte vissa särskilda bestämmelser i fråga om rätt till pension för tjänstemän vid domänverket, i syfte att pensionsunderlag och pensionsavgifter må ansluta sig till avlöningsreglementet. De provisoriska pensionsbestämmelserna äro av ungefär enahanda innebörd som de vilka beträffande de likaledes under den civila pensionslagen hörande befattningshavarna vid statsdepartement och vissa andra verk tillhörande den civila statsförvaltningen tidigare meddelats (Svensk författningssamling nr 456). För undanröjande av en av de mest framträdande olägenheterna med det provisoriska avlöningsreglementet, den nämligen, att de befattningshavare, som under den tid detsamma gällt avgått med pension, fått denna bestämd efter de för 1921 gällande avlöningsvillkor och således tillerkänts pension väsentligt lägre än den motsvarande befattningshavare vid nyreglerade verk erhöle, begäres tillika ett medgivande, att från och med tidpunkten för nämnda bestämmelsers ikraftträdande förhöjning av pensionen må beredas en var av nämnde pensionärer med sådant belopp, att sammanlagda pensionen motsvarade vad som skulle hava tillkommit honom i pension, därest detsamma beräknats efter det i de nya bestämmelserna angivna pensions-

underlaget för den tjänst, från vilken avgång skett. Jämväl beträffande de föreslagna pensionsbestämmelserna finnes förslag till kungörelse bifogat propositionen.

Mot förevarande proposition i nu sist angiven del har utskottet intet att invända.

Med avseende å de föreslagna förändringarna i avlöningsreglementet för domänverket vill utskottet erinra, att statskottet i sitt utlåtande nr 97 tillstyrkt ovanberörda proposition nr 195 i de avseenden, varom nu är fråga.

Under återopande härav och då vad departementschefen i övrigt anfört icke ger utskottet anledning till någon erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) antaga dels statsrådsprotokollet bifogat förslag till kungörelse om ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 22 juni 1920 (nr 493) för tjänstemän vid domänverket (Bil. A), dels ock ett i enlighet med 1921 års pensionskommittés, av departementschefen biträdda yttrande utarbetat förslag till kungörelse med bestämmelser för ordinarie tjänstemän vid domänverket ifråga om rätt till pension (Bil. B);

2) medgiva, att Kungl. Maj:t må utfärda de övergångsbestämmelser, som i anledning av förstnämnda kungörelse (Bilaga A) kunna befinnas erforderliga;

3) medgiva, att det av 1920 års riksdag provisoriskt godkända avlöningsreglementet för domänverket må, med de ändringar däri, som dels 1921 års riksdag godkänt, dels ock i statsrådsprotokollet nu föreslagits, äga provisorisk tillämpning jämväl för tiden 1 januari —30 juni 1923;

4) medgiva, att den, som efter att hava kommit i åtnjutande av avlöning enligt gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid domänverket, avgått eller avgår med pension, beräknad efter förut gällande avlöning, må från och med den 1 juli 1922 erhålla pensionsförhöjning av domänfondens avkastning till belopp, som motsvarar skillnaden mellan hans pension och vad han i sådant avseende skulle hava bekommit,

om pensionen avpassats efter det pensionsunderlag, som för hans tjänst fastställts enligt bestämmelserna i det såsom bilaga B till statsrådsprotokollet fogade kungörelseförslaget; samt

5) besluta, att beträffande de pensioner, som beviljas enligt bestämmelserna i sistnämnda kungörelseförslag eller som förhöjas enligt det under 4) föreslagna medgivandet, skall i fråga om rätt till dyrtidstillägg och till pensionstillägg gälla vad som må vara bestämt eller kan komma att bestämmas rörande pensioner, som utgå enligt föreskrifterna i kungörelsen den 29 juni 1921 (nr 456) med bestämmelser för vissa tjänstemän vid statsdepartement och andra till den civila statsförvaltningen hörande verk i fråga om rätt till pension.

Stockholm den 26 maj 1922.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: se utlåtande nr 40.

*Bilaga A.***Förslag**

**till kungörelse om ändrad lydelse av vissa delar av avlöningsreglementet
den 22 juni 1920 för tjänstemän vid domänverket.**

Härigenom förordnas, att nedan intagna delar av avlöningsreglementet den 22 juni 1920 för tjänstemän vid domänverket skola erhålla följande ändrade lydelse:

6 §.

2. Har sådan tjänsteman erhållit annan ledighet och särskild vikarie för honom förordnats, beror på prövning av Kungl. Maj:t, i vad mån avlöningen må för den tid tillgodonjutas.

3. I fråga om ersättning till vikarie i de i 1 och 2 mom. nämnda fall ävensom till den, som förordnats att uppehålla ledig tjänst, varom nu sägs, bestämmer Kungl. Maj:t.

10 §.

3. Uppflyttning till — — — — — tilländagått.

I övrigt — — — — — löneklass:

a) att han — — — — — tjänstgöring;

b) att uppskov med uppflyttningen icke prövats böra äga rum med hänsyn till mindre väl vitsordad tjänstgöring under den tid tjänstemannen tillhört den lägre löneklassen; dock att härvid viss i tjänsten begången förseelse, för vilken tjänstemannen särskilt bestraffats, icke i och för sig må räknas honom till last, utan hänsyn därtill tagas, endast då förseelsen kan sägas karaktärisera arten av tjänstgöringen i dess helhet; samt

c) att tjänstemannen — — — — — tjänsten.

Beslut om uppskov av anledning, som i punkten b) sägs, må icke fattas utan att tjänstemannen lämnats tillfälle att förklara sig, och skall sådant beslut ayse viss tid, minst ett halvt och högst tre år. Vid uppskovstidens utgång skall uppflyttning ske, om ej tjänstgöringen under nämnda tid givit anledning till förnyat uppskov därmed.

— — — — —

11 §.

Om den, som från icke-ordinarie befattning vinner befordran till ordinarie tjänst, innehar sådan anställning i statens tjänst, som i avseende å tjänstgöringens art och omfattning finnes svara mot, vara jämförbar med eller högre än den ifrågavarande ordinarie tjänsten, må för bestämmandet av hans begynnelselön i denna tjänst och sedermera för hans uppflyttning till högre löneklass tillgodoräknas honom den tid utöver tre år, under vilken han efter fyllda 18 år i en följd innehaft dylik anställning.

Vid sådant — — — — — kalenderkvartal.

12 §.

1. Därest — — — — — närmast högre löneklass.

Ordinarie tjänsteman, som före tillträddandet av högre tjänst åtnjöt lön enligt löneklass, som är närmast lägre än den, till vilken han på grund av nyssnämnda föreskrift eller stadgandet i 10 § 1 mom. bör vid befordran hänföras, äger att, för omedelbar eller framtida uppflyttning till högre löneklass i den nya tjänsten, räkna sig till godo den tid intill tre år, varunder han tillhört eller beräknats hava tillhört berörda lägre löneklass.

Vad sålunda stadgats skall äga motsvarande tillämpning beträffande tjänsteman, som vid befordran till tjänst vid verket innehade ordinarie befattning vid annat verk, för vilket lönereglering genomförts efter samma grunder, som tillämpats i detta reglemente.

Vid ordinarie tjänstemans befordran till tjänst inom högre lönegrad må, i den mån så provas skäligt, för bestämmandet av hans begynnelselön i den nya tjänsten och sedermera för hans uppflyttning till högre löneklass kunna tillgodoräknas honom den tid utöver tre år, under vilken han såsom ordinarie tjänsteman inom de närmaste nio åren före befordringen på förordnande eller å extra stat uppehållit befattning, som i avseende å tjänstgöringens art och omfattning finnes svara mot, vara jämförbar med eller högre än den befattning, han vid befordringen till-

träder. Härvid må dock icke tillgodoräknas förordnande eller annan tjänstgöring av kortare varaktighet än sex månader i ett sammanhang.

För det ändamål, som i föregående stycke avses, och under iakttagande i tillämpliga delar av där stadgade grunder må Kungl. Maj:t, efter prövning i varje särskilt fall, kunna tillgodoräkna tjänsteman jämväl tid, varunder denne eljest i statens tjänst utfört arbete, som i avseende å art och omfattning finnes svara mot, vara jämförbart med eller av högre värde än det, han har att i den erhållna tjänsten utföra.

16 §.

1. Därest tjänsteman av behörigen styrkt sjukdom, i andra fall än uti 2 mom. avses, hindras att tjänstgöra, äger han åtnjuta oavkortad lön under högst så lång tid av ett och samma kalenderår, att ledigheten för sjukdom tillika med semester icke överstiger 45 dagar, men skall, så framt ej Kungl. Maj:t för särskilt fall finner skäl annorlunda medgiva, för tid därutöver å lönen vidkännas ett *tjänstledighetsavdrag* till belopp, för dag räknat, som framgår av nedanstående tabell:

A. För manliga tjänstemän.

B. För kvinnliga tjänstemän.

— — — (se kung. den 3 juni 1921, nr 286) — — — — —

2) Har tjänsteman — — — — — skall han:

a) om — — — — —, samt

b) om — — — (se kung. den 3 juni 1921, nr 286) — — — sagts.

3. Har tjänsteman förbjudits att tjänstgöra till förekommande av smittofara, må han under tiden åtnjuta oavkortad lön, dock högst under sex månader, men skall tjänstemannen för tid därutöver av sin lön avstå ett belopp, motsvarande det i 1 mom. angivna tjänstledighetsavdrag, så framt ej Kungl. Maj:t, eller vad angår manlig tjänsteman, tillhörande någon av 1—4 lönegraderna, eller kvinnlig tjänsteman, domänstyrelsen finner skäl medgiva, att sådant avdrag icke skall äga rum eller skall ske med lägre belopp än nyss sagts.

22 §.

1. Därest åt tjänsteman såsom bostad anvisas lägenhet, som disponeras av statsverket, skall han vara skyldig att bebo densamma samt iakttaga de närmare föreskrifter, som, utöver vad här nedan stadgas, kunna varda meddelade rörande lägenhetens begagnande.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1922.

Bilaga B.

Förslag

**till kungörelse med bestämmelser för ordinarie tjänstemän vid domänverket
i fråga om rätt till pension.**

1 §.

För en var ordinarie tjänsteman vid domänverket, vilken tillsättes genom förordnande på viss tid eller genom konstitutorial och å vilken efter ingången av 1921 gällande avlöningsreglemente äger tillämpning, skola i fråga om rätt till pension samt skyldighet att avgå från tjänsten tillsvidare och intill dess annorledes varder förordnat gälla de i denna kungörelse meddelade bestämmelser.

2 §.

1. Har tjänsteman, vilken enligt avlöningsreglementet för tjänstemän vid domänverket tillsatts genom förordnande på viss tid, under minst tolv år innehaft befattningen eller har han, oavsett tjänstetidens längd, på grund av olycksfall i tjänsten blivit oförmögen till nöjaktig vidare tjänstgöring, är han berättigad att vid avgång från tjänsten av domänfondens avkastning åtnjuta pension till belopp av 9,000 kronor för generaldirektör och 8,000 kronor för överdirektör och souschef.

Därest sådan tjänsteman, innan han uppnått tolv års tjänstetid i befattningen, avgår från tjänsten antingen på grund av att förordnandet upphör utan att efterföljas av förnyat förordnande eller på grund därav att han till följd av sjukdom, som ej föranletts av olycksfall i tjänsten, befunnits oförmögen till nöjaktig vidare tjänstgöring, så ock därest tjänstemannen eljest före berörda tid utan egen begäran nödgas avgå från sin befattning, äger han, likaledes av domänfondens avkastning, uppbära pension till belopp av 8,000 kronor för generaldirektör och 7,000 kronor för överdirektör och souschef. Innehade tjänstemannen vid tillträddandet av sitt förordnande sådan tjänst, som tillsättes genom fullmakt eller konstitutorial, skall han emellertid i varje fall erhålla minst det pensionsbelopp, som skolat tillkomma honom, om han intill tiden för avgången ur tjänst kvarstått i sin förra befattning.

Pension må dock ej åtnjutas av den, som blivit avsatt från tjänsten, eller den, som vid avgång från tjänsten icke är svensk medborgare.

2. Såsom pensionsavgifter skola för år räknat ett belopp av 540 kronor för generaldirektör och ett belopp av 480 kronor för överdirektör och souschef avdragas å det för tjänstemannen bestämda arvodet eller den honom, intill dess han uppnått sextiosju år, tillkommande pension. Avgår tjänstemannen under sådana förhållanden, att han icke är berättigad till pension, eller avlider tjänstemannen före uppnådda sextiosju levnadsår, skall emellertid pensionsavgift icke avdragas för längre tid än till och med den dag, avgången eller dödsfallet ägt rum.

3. Befinnes tjänsteman, om vilken nu är fråga, före utgången av den tid, erhållet förordnande gäller, vara till följd av olycksfall i tjänsten eller av sjukdom oförmögen till nöjaktig vidare tjänstgöring eller har Konungen av annan anledning förklarad förordnandet skola upphöra, skall tjänstemannen vara skyldig avgå från befattningen; och skall i sammanhang med beslut om förordnandets upphörande frågan om hans rätt till pension avgöras.

3 §.

För ordinarie tjänstemän vid domänverket, vilka tillsatts genom konstitutorial, skall i fråga om rätt till pension och skyldighet att avgå från tjänsten gälla vad i lagen angående civila tjänstinnehavares rätt till pension stadgas, dock med iakttagande av följande särskilda föreskrifter:

a) För bestämmande av pensions belopp skola för ifrågavarande tjänstemän gälla nedan angivna särskilda pensionsunderlag:

För manliga tjänstemän:

1:a lönegraden	1,644 kronor	7:e lönegraden	5,076 kronor
2:a »	1,824 »	8:e »	5,400 »
3:e »	2,040 »	9:e »	5,724 »
4:e »	2,436 »	10:e »	6,360 »
5:e »	3,924 »	11:e »	6,684 »
6:e »	4,200 »	12:e »	6,996 »

För kvinnliga tjänstemän:

1:a lönegraden	1,200 kronor	4:e lönegraden	1,800 kronor
2:a »	1,440 »	5:e »	2,136 »
3:e »	1,704 »		

b) Därest vid beräkning av pensionsbelopp enligt grunderna i ovanberörda pensionslag beloppet icke är i helt krontal jämnt delbart med tolv, skall detsamma avrundas till närmast högre sålunda delbara tal.

c) För tjänsteman, om vilken nu är fråga, skall pensionsavgiften utgå med nedan angivna belopp, för år räknat:

För manliga tjänstemän:

1:a lönegraden	48 kronor	7:e lönegraden	279 kronor
2:a »	57 »	8:e »	303 »
3:e »	69 »	9:e »	330 »
4:e »	90 »	10:e »	378 »
5:e »	192 »	11:e »	399 »
6:e »	213 »	12:e »	420 »

För kvinnliga tjänstemän:

1:a lönegraden	63 kronor	4:e lönegraden	102 kronor
2:a »	78 »	5:e »	123 »
3:e »	93 »		

d) Pensionen utgår från och med dagen näst efter den, då avgång från tjänsten äger rum, till och med den månad, under vilken pensions-tagaren avlider eller pensionsrätten eljest upphör.

e) Tjänstår beräknas för tid, under vilken tjänsteman efter fyllda aderton år i statens tjänst innehåft ordinarie eller icke ordinarie befattnings eller annan anställning, som prövas vara därmed jämförlig, eller ock bestritt förordnande å sådan tjänst. Vid sådan tjänstårsberäkning skall avdrag göras för tid omfattande minst femton dagar i följd, under vilken ledighet från tjänsten ägt rum, dock icke för tid, varunder tjänsteman utan att tjänstgöra å sin befattnings ägt uppbära oavkortad avlöning eller eljest åtnjutit ledighet på grund av sjukdom, olycksfall i tjänsten eller offentligt uppdrag eller för fullgörande av honom åliggande militär tjänstgöring eller för resa, som med vederbörligt tillstånd företagits till egen utbildning.

f) Därest vid tillämpning av de i 4 § av ovanberörda pensionslag angivna grunder hänsyn skall tagas jämväl till pensionsunderlag för tjänst, som innehåfts före den tidpunkt, då dessa bestämmelser trätt i tillämpning, skall därvid så anses, som hade för nämnda tjänst gällt det pensionsunderlag, vilket enligt a) här ovan är bestämt för samma eller närmast motsvarande befattnings.

g) Därest tjänsteman, å vilken denna kungörelse äger tillämpning, skulle vid avgång från tjänsten hava enligt de för honom, vid kungörelsens ikraftträdande, gällande pensionsbestämmelser kommit i åtnjutande av högre pensionsbelopp än med tillämpning av stadgandena i förevarande kungörelse, skall pensionen utgå med nämnda högre belopp.

4 §.

Den tjänsteman jämlikt avlöningsreglementet åliggande skyldighet att underkasta sig de ändrade bestämmelser, som kunna varda utfärdade i fråga om pension, skall jämväl innefatta skyldighet att underkasta sig sådana ändringar i pensionsrätten, som kunna varda fastställda i sammanhang med det statsunderstödda pensionsväsendets centralisering.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1922.